

Şinasi'nin Halkçılığı

– matruk · 03 Şubat 2012

Şinasi, ilk gazeteyi çıkarmış, ilk tiyatro eserini yazmış, ilk defa noktalama işaretini kullanmıştır. Daha birçok yenilikte öncülük etmiştir. Ama O'nu daha da önemli kılan bir konu var: Şinasi'nin halkçılığı.

Şinasi, bunca sorumluluklar yüklenen, vergi veren, devlete hizmet eden halkın yazılanları anlaması gerektiğini vurgulamıştır. Edebiyat ve sanatın halktan kopuk değil, halkın anlayacağı gibi yazılması gerektiğini savunmakla kalmaz. 1860 yılında çıkarmaya başladığı tercüman-ı Ahval gazetesini çıkarmasındaki maksadın halkın olaylardan ve mevcut durumlardan haberinin olması gerektiğidir. Bunu özellikle de Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi'nde (önsöz) şöyle dile getirmiştir: "Mademki sosyal bir şekilde yaşayan halk, bu kadar kanundan sorumludur, elbette ki sözle ve yazı ile kendi vatanının yararına olan düşüncelerini söylemesi onun en doğal haklarından kabul edilir." Bu sözlerden de anlaşılacağı gibi gazete çıkarmasındaki amaç halkın anlaması ve düşüncelerini anlatmasıdır.

Durub-u Emsali Osmaniye adlı eseri de atasözlerinin bir derlemesidir. Atasözleri de halk arasında kullanılagelmiş ve yaşatılmış sözlerdir. Şinasi, bunları derlemiş ve yayınlamıştır. "At binenin, kılıç kuşananın" "Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur" gibi atasözlerinin yanında "Balık kavağa çıkınca" "Attan indi eşeğe bindi" gibi halk arasında sık söylenen birçok söze de kitabında yer vermiştir.

Şinasi'nin yaptığı her yenilikte, attığı her adımda halkçı bir düşünceyi görürüz.